

three meditations

für Melodie-Instrument und Klavier
(1998)

Komponiert noch während meines Studiums bilden die drei Meditationen eine Ausnahme in meinem bisherigen Oeuvre. Durch das Prisma der Zeit betrachtet und ausgehend von der Richtung, in die sich mein Sprachidiom im letzten Jahrzehnt entwickelt hat, würde ich dieses Frühwerk als naiv bezeichnen. Als Hauptkomponente des dreisätzigen Stücks wird die Melodie verwendet, in einer fast asketischen Darstellung. Ohne jegliche Entwicklung im Fortspinnen der Linie, habe ich versucht die Intensität und das Gewicht der Musik auf die Melodie zu legen, ohne überflüssige Noten, ohne überflüssige Worte.

Trotz der Einfachheit, die die gesamte Komposition charakterisiert, bleiben die erste und dritte Meditation frei komponierte Sätze, während der zweite Satz (für Melodieinstrument und den Resonanzkörper des Klaviers) von der Wüstenszene der „letzten Versuchung Christi“ von Nikos Kazantzakis inspiriert wurde. In dieser Szene hört Jesus, durch die Wüste gehend, Schritte hinter sich und glaubt, dass er vom Teufel verfolgt wird - dabei hört er sich selbst.

Durch den Nachklang der Melodie, die vom Resonanzkörper des Klaviers reflektiert wird, habe ich versucht, diese Szene darzustellen. Eine akustische und psychologische Reflexion...

Wie die Titelbezeichnung verrät, ist die Auswahl des Melodieinstruments frei, da die eigentliche Substanz der Komposition in der Linie steckt. So ist die Komposition bis her mit Violine, Flöte, Klarinette, Sopransaxophon, Oboe oder sogar mit Stimme zum Klingen gebracht, gebend jedes Mal eine neue Farbe in der Komposition.

Minas Borboudakis
Oktober 2010

τρεις διαλογισμοί

για μελωδικό όργανο και πιάνο
(1998)

Έργο γραμμένο το 1998 κατά την διάρκεια των σπουδών μου ακόμα, οι τρεις διαλογισμοί (3 Meditations) αποτελούν σίγουρα εξαίρεση στον κατάλογο των έργων μου. Βλέποντάς το με την απόσταση του χρόνου και λαμβάνοντας υπόψη την ροπή που έχει πάρει το μουσικό μου ιδίωμα θα χαρακτήριζα τους διαλογισμούς σαν ένα έργο απλό. Βασικό του συστατικό είναι η μελωδία, που με ασκητική διάθεση διαπερνά το έργο ολόκληρο χωρίς σχεδόν καμμία ανάπτυξη. Αυτός άλλωστε ήταν και ο στόχος γράφοντας τους τρεις διαλογισμούς. Να ξεδιπλωθεί μια μελωδία κρατώντας την ένταση και το βάρος όλου του έργου χωρίς περιττές νότες. Χωρίς περιπτώ λόγια.

Παρά τον αφαιρετικό και ασκητικό τους χαρακτήρα ο πρώτος και ο τρίτος διαλογισμός παραμένουν ελεύθερες επινοήσεις, ενώ ο δεύτερος (για μελωδικό όργανο και το ηχείο του πιάνου) είναι εμπνευσμένος από τη σκηνή της ερήμου του „τελευταίου πειρασμού“ του Νικου Καζαντζάκη. Στη σκηνή αυτή, ο Χριστός περπατώντας στην έρημο ακούει βήματα νομίζοντας ότι ο διάβολος είναι πίσω του και τον ακολουθεί. Ακούει όμως τον ίδιο του τον εαυτό.

Τοποθετώντας το μελωδικό όργανο μέσα στο ηχείο του πιάνου και έχοντας το πεντάλ του πιάνου πιεσμένο καθόλη τη διάρκεια του μέρους, δημιουργείται η ηχώ της μελωδίας δίνοντας την αίσθηση της αντανάκλασης. Ακουστικής και ψυχολογικής.....

Όπως προδίδει η ιδέα του έργου, η επιλογή του μελωδικού οργάνου είναι ελεύθερη μία και η ουσία της σύνθεσης έγγυται στη μελωδία. Έτσι, τα τελευταία χρόνια οι τρεις διαλογισμοί έχουν ερμηνευτεί με βιολί, φλάουτο, κλαρινέτο, σοπράνο σαξόφωνο, όμποε ακόμα και με φωνή δίνοντας κάθε φορά ένα καινούργιο χρώμα στην λιτή αυτή σύνθεση.

Μηνάς Μπορμπουδάκης
Οκτώμβριος 2010